

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 31 a, stk. 1).

Udvalget har endvidere drøftet, om der bør kunne nedlægges navneforbud vedrørende juridiske personer (f.eks. et aktieselskab). Den gældende bestemmelse om navneforbud er i retspraksis i enkelte tilfælde blevet brugt på juridiske personer, selv om hjemlen hertil ikke fremgår udtrykkeligt af loven.

Halvdelen af udvalgets medlemmer (formanden og 6 medlemmer) finder, at der bør være mulighed for at nedlægge navneforbud vedrørende juridiske personer, når de skærpede betingelser for navneforbud, som udvalget er enigt om at foreslå, giver grundlag for det. Disse medlemmer bemærker dog, at der ikke er de samme hensyn at tage til juridiske personer som til fysiske personer. På den baggrund, og da det kan være vanskeligt at referere en sag vedrørende en juridisk person uden at omtale denne på en måde, så den vil kunne identificeres, foreslår de nævnte medlemmer en særlig bestemmelse, hvorefter et navneforbud vedrørende en juridisk person er begrænset til et forbud mod offentlig gengivelse af adresse og navn (herunder binavne og kaldenavne).

Den anden halvdel af udvalgets medlemmer finder, at der ikke bør kunne nedlægges navneforbud vedrørende juridiske personer. Disse medlemmer peger på, at formålet med et navneforbud er at beskytte privatlivets fred m.v., ikke at beskytte forretningsmæssige interesser. Disse medlemmer finder, at en juridisk person som sådan påkalder sig offentlighedens interesse, hvis den sættes i forbindelse med straffbare forhold - det gælder i hvert fald selskaber, der driver en større virksomhed eller er børsnoterede.

Justitsministeriet finder ikke, at det bør være udelukket at nedlægge navneforbud vedrørende juridiske personer. Efter Justitsministeriets opfattelse vil der med en begrænsning af forbudet til kun at omfatte offentlig gengivelse af navn og adresse være taget tilstrækkeligt hensyn til, at det skal være muligt for medierne at referere en sag på en forsvarlig måde. Lovforslaget er på den baggrund udformet i overensstemmelse med det forslag, som er fremsat af den førstnævnte halvdel af udvalget, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 31, stk. 2). Et navneforbud efter den foreslåede bestemmelse vil ikke være til hinder for, at journalisten nævner, hvilken form for virksomhed den juridiske person udøver, f.eks. »eksportvirksomhed«.

Udvalget har endvidere drøftet spørgsmålet om journalisters overtrædelse af navneforbud, der er bestemt i et lukket retsmøde.

Et flertal (8 medlemmer) finder, at journalisterne fortsat selv må undersøge, om der er nedlagt navneforbud. Det må som hidtil bero på en konkret vurdering, om en journalist har handlet uagtsomt ved ikke at undersøge navneforbudsspørgsmålet. Disse medlemmer anfører, at en journalist, som er bekendt med, at en sag efterforskes af politiet, bør forhøre sig om, hvorvidt der er nedlagt navneforbud.

Et mindretal (6 medlemmer) anfører, at overtrædelse af navneforbud af principielle grunde ikke bør kunne straffes, hvis den, som har overtrådt forbudet, hverken har fået navneforbudet kundgjort fra retten eller har haft mulighed for at overvære det retsmøde, hvor forbudet blev bestemt. For at gøre det lettere for journalister m.v. selv at undersøge, om der er nedlagt navneforbud, foreslår mindretallet, at der etableres et centralt register, hvor journalister kan få oplysning om nedlagte navneforbud i verserende sager i alle retskredse.

Det ovenfor nævnte flertal i udvalget finder ikke, at der bør etableres et centralt register for navneforbud. Flertallet anfører, at et sådant register vil kunne medføre en øget medieinteresse for sager med navneforbud, og at dette vil stride mod formålet med at nedlægge navneforbud.

Retsplejerådet har i sin udtalelse om betænkningen peget på den mulighed, at det med henblik på afgrænsning af det straffbare område ved overtrædelse af navneforbud beskrives nærmere i retsplejeloven, i hvilket omfang journalister har pligt til at undersøge, om der er nedlagt navneforbud, inden en sag omtales.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil et centralt register for navneforbud i sig selv kunne medføre en særlig medieinteresse for sager med navneforbud. Som anført af udvalgets flertal vil dette stride mod formålet med navneforbud.

Justitsministeriet finder, at det som foreslået af Retsplejerådet i stedet bør fastlægges nærmere i loven, på hvilken måde journalister m.v. skal undersøge, om der er nedlagt navneforbud.

Det foreslås på denne baggrund at udforme straffebestemmelsen vedrørende navneforbudsreglerne således, at overtrædelse af et navneforbud alene kan straffes, hvis journalisten, da han offentliggjorde sigtedes (tiltaltes) identitet, vidste, at der var nedlagt navneforbud, eller vidste eller burde vide, at det forhold, som journalisten omtalte, blev efterforsket af politiet og/eller verserede som en straffesag ved retten. Det foreslås, at journalisten ikke kan straffes, hvis han inden offentliggørelsen har spurgt hos retten, anklagemyn-